

MICALET TEATRE

# El geperut de Notre-Dame

Victor Hugo



Adaptació i dibuixos de Jaume Policarpo



ESCENA 1  
LA FESTA DELS BUFONS

CLOPIN. Vosaltres, amics meus, potser penseu que hui és hui, però vos equivoqueu; heu vingut al teatre i ací res és el que sembla... Perquè hui no és hui. Hui és exactament el 6 de gener de 1482. Sí, sí, 1482, ara fa ni més ni menys que 530 anys. I 530 anys és una quantitat enorme d'anys, fixeu-vos si és gran que per a aconseguir sumar-la necessitem 53 xiquetes de 10 anys, o 106 gossets de 5 anys, o 530 pardalets d'un any, o 1.060 formigues de mig any, o 2.120 puces de... (*Perd el fil comptable.*) De... Ai! Ja m'he perdut. Puces, puces... En aquella època hi havia moltes puces i s'anomena l'edat mitjana. El temps de les puces, de Cristòfol Colom el descobridor d'Amèrica, Miquel Àngel, l'escultor del David, i Johannes Gutenberg, l'inventor de la impremta. Vosaltres penseu que esteu a València, però on esteu de veritat és a la meravellosa vila de París, al bell mig de la ciutat: una xicoteta

illa abraçada pel riu Sena que s'anomena la Cité. Vosaltres vos veieu a la butaca del teatre, però en realitat esteu al cor de la Cité, contemplant la façana d'una de les catedrals gòtiques més impressionants del món: Notre-Dame de París. *(S'insinua al fons la silueta de la catedral.)* I tal dia com hui, el 6 de gener, irromp a París la celebració més boja i desenfrenada de l'any: LA FESTA DELS BUFONS. Benvinguts!

*(Comença la festa. Envaeixen l'escenari un nombrós grup d'artistes de carrer: malabaristes, acròbates, xanques, menjafocs, pallassos, músics, dansaires...)*

### CANÇÓ DE LA FESTA DELS BUFONS

Desperta't, París,  
hem arribat,  
ja estem ací.  
No hi ha qui ens pare,  
som un remolí.  
Girant i corrent com una centella.  
Rient i brillant com ho fa una estrella.  
Alegra't, París,  
un disbarat,

que no té fi,  
recorre els carrers  
com un ratolí,  
perdut dins l'escot d'una donzella,  
pujant pels faldons llargs d'una vella.  
Som els artistes més grans del món,  
tot el que fem no té explicació.  
Si vols contemplar els nostres prodigis,  
regira la bossa i fes un sacrifici.

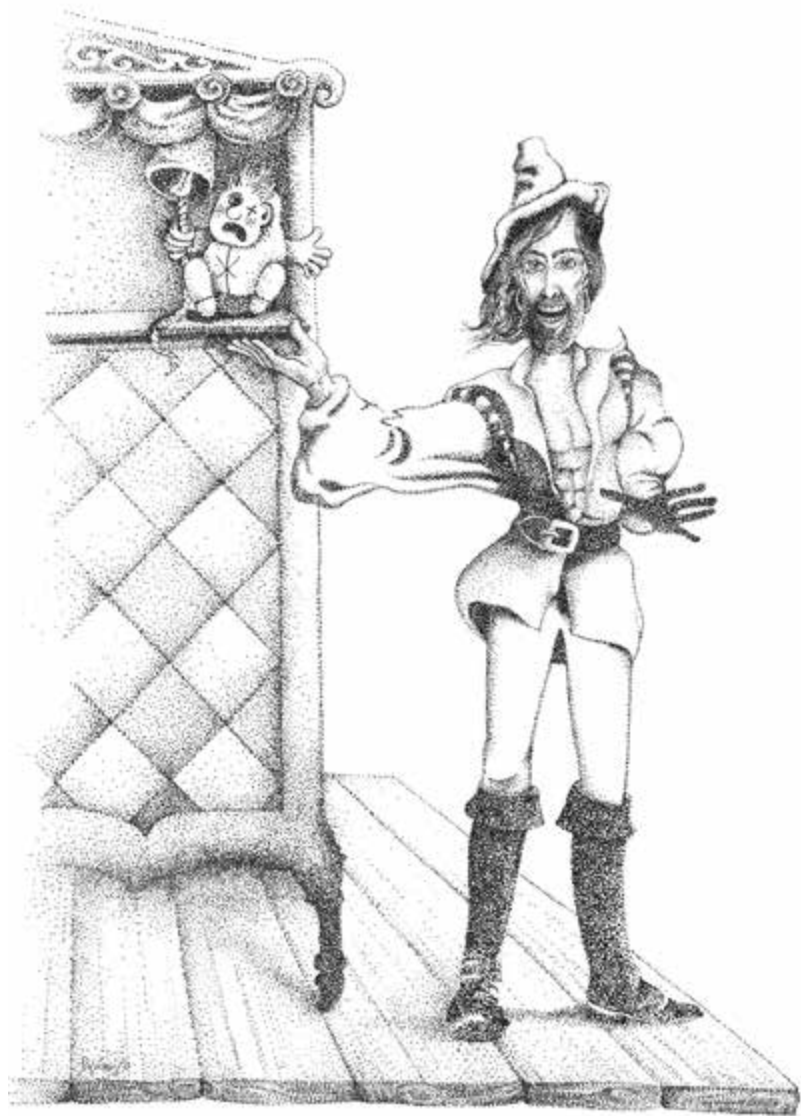
*(Les diverses accions d'uns i d'altres donen pas a un retaule de titelles on, a la fi, se centra l'atenció. CLOPIN anima el castellet.)*

CLOPIN. Parisencs i forasters... Acosteu-vos si voleu conèixer la increïble història del campaner de Notre-Dame. Notre-Dame de París, la reina de les catedrals. Cada pedra d'este venerable monument és una pàgina de la història, de la ciència i de l'art. Però este monument per a l'eternitat amaga un secret que viu al seu interior des de fa més de vint anys. Ningú sap què és. Serà home o bèstia? Serà un esperit bo o un dimoni emplomat? Mireu, mireu! Allà dalt! Una ombra que es mou. Ai, ja s'ha amagat! Sona l'àngelus. És el campaner de Notre-Dame.

Mai no l'ha vist ningú, però amb el repicar de les campanes sembla que vulga obrir-se el cel de bat a bat. Qui és? De veritat ho voleu saber? Molt de silenci, parisencs, perquè ací comença la portentosa història de Quasimodo, el geperut de Notre-Dame.

*(A partir d'ara, la història que explica el narrador té el seu reflex amb titelles al castellet.)*

Això diu que era, ja fa molts anys, una dona que va donar a llum una criatura. Com era una vídua jove que havia perdut el marit lluitant pel rei de França, estava molt trista i no va voler que ningú l'assistira. Després del part, estava tan esgotada que es va adormir amb el seu fillet sobre el pit. Només va ser capaç de posar-li el bolquer i unes precioses sabatetes de nadó que ella mateixa li havia brodat. I heus ací, quina calamitat, que en despertar-se, aquella preciosa criatura havia desaparegut i havia sigut substituïda per una estranya bestiola que la mirava amb un sol ull. Una sabateta havia desaparegut i l'altra l'agafava amb força aquell diablet. Aquella dona es va llançar al carrer cridant com una boja: «M'han robat el meu fillet! M'han



robat el meu fillet...!»). I ja no va voler saber res d'aquell monyicot lleig i contrafet que es va veure sol al món just un moment després d'haver nascut. El xiquet va acabar exposat dins una cistella a la catedral esperant que algun bon cristià volguera fer-se càrrec d'ell. I la veritat és que els dies passaven i no s'hi decidia ningú. Mentrestant el capellà que s'encarregava de tindre cura del nen expòsit, tot i que era tort, geperut i sancallós, li va veure una força i una vitalitat que el van commoure i va decidir batejar-lo com el seu fill adoptiu amb el nom de Quasimodo, que vol dir 'a mitjan fer'. I ara, vosaltres, vos preguntareu què va passar amb eixa mare desesperada per tot allò que li va ocórrer aquell dia desventurat. La cort penal la va jutjar per abandonar de manera tan cruel el seu fill, perquè ningú se la va creure quan deia que li havien canviat la seua criatura vertadera per aquell xiquet a mitjan fer. I ara és a la presó, des d'on crida la seua desgràcia a tot aquell que la vol escoltar.

*(Apareix en la base del teatret un finestró enreixat des d'on crida una dona.)*

DONA. Ai, Senyor, Marededéu... Pietat. Quina desventura més gran... M'he quedat sense la meua preciosa criatura; amb dos ulls com dos sols, la boqueta de rosella i els peuetes d'una nina de porcellana. Per què no em vol creure ningú? Jo sé qui me l'ha robada... Han estat eixos maleïts bohemis acampats foravila. Eixos lladres de xiquets. Eixos truans sense ànima ni compassió. Ells són els qui haurien d'estar empresonats en este niu de rates. Ells i no jo.





CLOPIN. Vint anys fa que la pobra dona demana justícia. Vint anys en els quals aquell xiquet desemparat ha crescut sota l'estricta mirada del seu pare adoptiu: el canonge de Notre-Dame Claude Frollo. En este temps ell l'ha ensenyat a parlar, a llegir i a escriure, i de remat, als catorze anys, el va fer campaner... Donar-li la campana major a Quasimodo és com si li hagueren donat Julieta a Romeu. Vivia, jugava i dormia dins d'aquell recinte sagrat, mai no va voler eixir, estava tan adherit als seus murs com una tortuga a la seua closca. Molt sovint s'encimbellava a la façana com ho fan els micos a les branques dels arbres. Vist des de la plaça semblava un espectre que alimentava les supersticions de la gent. Quasimodo era per als parisencs el geni de Notre-Dame, el que sabia fer-la respirar... I, per damunt de tot, el que era capaç de fer-la parlar.

*(Mentre ha anat parlant CLOPIN de QUASIMODO, hem continuat veient una correspondència amb titelles al castellet.)*

CLOPIN. *(Assenyalant la catedral.)* I si teniu bona vista i mireu amb atenció, segur que el podeu distingir allà dalt... Mireu, mireu! Quasimodo!

*(De nou, el guirigall de la Festa dels Bufons  
ocupa l'escena. Tots envolten ESMERALDA la  
gitana, que balla amb molta gràcia i fa una  
exhibició amb una cabreta que l'acompanya  
i porta les banyes i les peüngles daurades.)*

### CANÇÓ D'ESMERALDA

Sóc una zíngara jove i formosa  
que canta tonades plenes de gràcia,  
tira les cartes amb molta prestància,  
es menja la vida i mai no reposa.  
Paraules d'amor no em diuen cap cosa,  
els homes per mi no tenen substància,  
si sou pretendents vos vull a distància,  
ningú ha de poder collir esta rosa.  
No tinc cap lligam, ni pares ni casa  
i això per a mi no és una desgràcia.  
Encerte el futur, també sé fer màgia  
i pare amb un gest el colp d'una espasa.  
La mirada verda,  
com una esmaragda.  
La mirada fosca,  
com la nit estrellada.

*(Després de la dansa, ESMERALDA li fa fer unes curioses acrobàcies i trucs a la cabreta, que tots segueixen amb molta expectació.)*

ESMERALDA. Djali, bonica, vine amb mi. Esta cabreta és un prodigi, sap sumar i restar i això que a l'escola no ha anat mai... Tres més dos?

*(La cabra fa cinc colps a terra amb la pota. Tots ho celebren.)*

UN ESPECTADOR. Això és un truc de farsant. Les cabres no saben comptar.

ESMERALDA. Si no t'ho creus, fes tu la prova.

EL MATEIX ESPECTADOR. Jo? Però jo...

UN ALTRE ESPECTADOR. Si ell no sap sumar...

*(Tots riuen.)*

EL MATEIX ESPECTADOR. Com que no! *(A l'animal.)* Set més quatre? *(La cabreta fa les onze potades.)*

ESMERALDA. Sap comptar o no sap comptar? Què en pensa el desconfiat? *(Intimida l'ESPECTADOR, el qual realment no sap sumar, i diu que sí per salvar la situació.)*

